

συζύγου της, ἡ νεαρά γυνὴ ἤκουεν ἀπλήστως τοῦ περιπαθοῦς καὶ συγκινητικοῦ ἐκείνου ποιήματος ὅπερ, ὅτε μὲν τῇ προὔξει μεγάλην ἐντύπωσιν ὡσεὶ Ἐλοΐζης ἐπιστολὴ ἀναδίδουσα ὑπέμετρον ἔρωτα, ὅτε δὲ τὴν ἐτρόμαζεν ὡς αἱ τραγικαὶ τοῦ Ὁθέλλου μανίαι.

Ἐν τούτοις, εἰς τινα διακοπὴν, τὸ πλοῖον ἔσθη, ἡ δὲ συνομιλία διεκόπη. Ἡ νεαρά γυνὴ ἤκουσεν ἀκόμη τοὺς ἀποχαιρετισμοὺς τῶν δύο νέων καὶ ἐγερωθεῖσα εἶδεν ὅτι ἠσπάζοντο ἀλλήλους, ὡς εἰς τὴν προτεραίαν ἴσως μακροῦ χωρισμοῦ. Ἠκολούθησε διὰ τοῦ βλέμματός τὸ ὑψηλὸν τοῦ ξένου ἀνάστημα ὅστις ἀφίνε τὴν ἀκτὴν, καὶ ὅτε, δι' ἐσχάτην φορὰν ἐστράφη, ἀνεγνώρισεν, εἰς τὴν ὠχρὰν λάμπιν τοῦ φανοῦ τῆς πλατείας τοῦ λιμένος, τὸν Βαρῶνον Ἰωάννην... ὃν πλειστάκις εἶχε συναντήσει ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὔτινος ἐγνώριζε τὸ ἀτυχὲς μυθιστόρημα, χωρὶς νὰ εἰξεύρη ὅτι ἡ ἀπρόοπτος λύσις του εἶχε κλονίση μέχρι τῶν ριζῶν του τὸ νέον ἐκεῖνο δένδρον, τὸ πληρὲς χυμοῦ καὶ οὔτινος οἱ εὐρωστοὶ κλάδοι ὑπισχνούντο τὸσον ὠραῖον ἄνθισμα.

Βαθέως συγκινηθεῖσα ἐξ ὅσων ἤκουσεν, ἡ νεαρά γυνὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν της μ' ἐξημμένην τὴν κεφαλὴν, τὴν δὲ καρδίαν πλήρη οἴκτου καὶ συμπαθείας.

Μακρὰ αὖπνος νύξ τῇ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν νὰ σώσῃ τὴν εὐγενῆ ἐκείνην ψυχὴν διὰ τοὺς σπουδαίους τῆς ζωῆς σκοπούς, καὶ νὰ τὴν κάμῃ εὐπρόσιτον εἰς τὴν πραγματικὴν ζωὴν — πρᾶγμα ἀδύνατον, ἐὰν τὸ δηλητήριον τοιαύτης ἀπάτης ἐλάμβανε καιρὸν νὰ τὴν παραλύσῃ.

Ναί, ἠθέλησε νὰ τὸν σώσῃ. Ἄλλὰ πῶς;... Φίλτατέ μου, ἡ νεαρά γυνὴ ἦτο ὁμοιοπαθῆς καὶ ἐνεθυμήθη τὸ ῥητόν της: *Similia similibus!* κατὰ τοῦ ἔρωτος, ὁ ἔρωτος!

Ἄλλὰ φυσικώτατα ἔπρεπε νὰ δώσῃ τὸ φάρμακον καθ' ὁμοιοπαθητικὰς δόσεις... Σὰς τὸ παρουσίασεν ὑπὸ τὸ σχῆμα «ιδανικοῦ ἔρωτος» εἰς μικρὰ θαυμάσια καταπότια, τὰ ὅποια — τί ἄνθρωπος εἶσθε! — οὐδέποτε θὰ ἠθέλατε νὰ πιστεύσητε, πρὸ πάντων ἐὰν ἐζήτουν τὴν γνώμην σας.

Εὐτυχῶς ὁ τρόπος τῆς θεραπείας ἐπέτυχε καὶ δὲν ἔχετε πλέον ἀνάγκην φαρμάκου. Ἄλλως τε θὰ χάσῃ τὰς δυνάμεις του ὅταν μάθητε: ὅτι ὁ αὐθάδης ἰατρός σας εἶν' εὐτυχῆς σύζυγος, ἦτις, ἀπὸ τῆς εὐλογημένης ἐστίας αὐτῆς, οἶον προτρέπει νὰ ὠφελῆθητε ἐκ τῶν σκληρῶν τῶν ἀπατῶν σας μαθημάτων, νὰ δυσπιστήτε ἀπὸ τὰς παραφορὰς τῆς καρδίας, διότι ὁ γνήσιος ἔρωτος δὲν εἶναι οὔτε καθαρῶς ὑλικός, οὔτε ιδανικός ἐξ ὀλοκλήρου, ἀλλὰ ἡ ἔνωσις δύο εἰς ἓν μόνον καὶ ἅγιον αἶσθημα, οὔτινος ἡ ὑπερτάτη κορωνὶς εἶναι τὸ Τέκνον!

Παραιτήσατε λοιπὸν τὴν ἐρωμένην καὶ τὸ ἰδανικόν, προσπαθήσατε νὰ εὐρητὴ εὐγενῆ καὶ ἀφοσιωμένην σύντροφον—καὶ λησμονήσατε τὴν μηδέποτε ὑπάρξασαν Σαβίνην!

*Ἐν Ἀθήναις, Φεβρουάριος 1884.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ.

Ἡ ΓΥΦΤΙΣΣΑ

(Ἐκ τοῦ λευκώματος τοῦ φίλου Π. Ρ.)

»Ἐλα γιὰ 'πέ μου, γύφτισσα, ἐδῶ ποῦμαι στὰ ξένα.
»ποιὰ τύχη, ποῖο μελλάμενο νὰ καρτερῇ καὶ 'μένα;
»πέ μου νὰ ζήσῃ τὸ παιδί, πῶχεις 'σ τὴν ἀγκαλιά σου
»φανέρωσέ μου ξάστερα τὰ λόγια τῆς καρδίας σου.

»πᾶρε, πλερώσου γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ἀκόμα,
»θέλω ν' ἀκούσω κάτι τι κι' ἀπ' τὸ δικό σου στόμα,
»ποιὸς ξέρει μὴ τὰ λόγια σου παρηγοριά μ' ἀφήσουν
»καὶ τὰ πολλὰ μου βάσανα μὲ γλύκα τὰ ραντίσουν.

Καὶ 'κείνη 'σάν ἀπώθισε 'σ τὸ χῶμα τὸ παιδί της δράζει μὲ μιᾶς τὸ χέρι μου, μ' ὅλη τὴ δύναμί της, κρατεῖ σφιχτὰ τὰ δάχτυλα, θωρεῖ τὴν ἀπαλάμη, μὲ τρόπο τὴν ἐκύτταζα μὴ θάμμα θὲ νὰ κάμῃ, καὶ τοῦ χεριοῦ μου ἡ χαρακίαις γενοῦν τρανὰ σημεῖα καὶ φανερώσουν τῆς ζωῆς ταῖς πράξεις μία—μία.

Μὲ μιᾶς μοῦ ρίχτει μία ματιὰ κι' ἀρχίνησε νὰ λέῃ, πῶς μέσ' τὰ νιάτα ἡ τύχη μου ἀπελπισμένη κλαίει, καὶ πῶς ἐπέρασα ζωὴ μὲ βάσανα, μὲ πόνους, ποῦ θέρισαν κάθε καλὸ, μέσ' τὰς ξανθοῦς μου χρόνους, καὶ πῶς τὸ μνημα π' ἀνοιξα τώρα στερνὰ 'σ τὸ χῶμα χάσκει μέσα 'σ τὰ σπλάγχνα μου καὶ μὲ δαγκᾶ ἀκόμα.

Φύγε! τῆς εἶπα, ἡ γείτονα σουπε τὴ συμφορὰ μου, σῶπα, κακὴ γερόντισσα, καὶ κρύψ' ἀπὸ 'μπροστά μου 'πέ μου 'σάν ξέρεις τί πονῶ, πέμου τί συλλογιόυμαι, ἀφέσ' τὰ χρόνια πῶφυγαν γιὰ 'κεῖα ποῦ καρτεροῦμε ἐμὲ μοῦ καίγετ' ἡ καρδιά καὶ θέλω πεῖα νὰ μάθω τ' ἔχω νὰ γένω 'δῶ κ' ἐμπρός, καὶ τί ἔχω νὰ πάθω.

Κ' ἐκείνη 'σάν καὶ ν' ἀνοιξε τὰ μυστικά μου στήθεια, κ' ἐδιάβασε τὰ σπλάγχνα μου καὶ μοῦπε τὴν ἀλήθεια, πῶς ἔχω πόνον 'σ τὴν καρδιά, γιὰ μιὰ μαυρομματούσα πῶχει τὰ χεῖλη κόκκινα καὶ τὰ μαλλιά της ροῦσα.

Μοῦπε πῶς ἂν δὲ μ' ἀγαπᾶ, μ' ἐμένα θὲ νὰ ζήσῃ, πῶς θὲ νὰ γένῃ ταῖρι μευ καὶ θὰ καλοκαρδίση, καὶ πῶς θὲ νάρτη καὶ στιγμὴ νὰ φορεθῇ 'σ τὰ μαῦρα, 'σάν θὰ τῆς κάψῃ τὴν καρδιά, σκληρὴ φωτιά καὶ λαύρα, καὶ πῶς ἀκόμα βάσανα πολλὰ θὲ νὰ περάσω· μὰ δὲ μὲ μέλει! ἄς τὰ περνῶ, 'σάν σένα δὲ θὰ χάσω κι' ἀκόμα πεῖα ἂν μέλλεται νὰ σακοθανατήσω, ἀρκεῖ μέσ' τὴν ἀγκάλῃ σου τὰ νιάτα μου νὰ σβύσω, καὶ νὰ θωρῇ 'σάν ὄνειρο μισόσβυστο τὸ μάτι, τὸν ἄγγελον π' ἀγάπησα δειλὰ νὰ μὲ φυλάττη.

Φύγε καὶ πάλαι, γύφτισσα, τῆς εἶπα καὶ μὲ φτάνει 'σάν μιὰ φορὰ ἡ ἀγάπη μου τὸ πόνον μου θὰ 'γιάνη.

*Ἐν Ἀθήναις, 1 8|εβρίου 1884.

ΝΙΚΟΛ. ΙΩ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΚΡΑΟΥΣ

Ἡ ἐξοχωτέρα ἀοιδὸς τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων, ἡ λαμπροτέρα διερμηνεύτρια τῆς μεγαλοφυΐας τῶν διασημοτέρων μελοποιῶν, ἐν ὄνομα ἐν τέλει, ὅπερ θὰ διαμείνῃ ἐς αἰεὶ ἠνωμένον πρὸς τοὺς περιφανεστέρους θριάμβους τοῦ Μελοδράματος, εἶνε καὶ ἡ **Γαβριέλλα Κράους**.

Καὶ ἐπειδὴ ἐν Γαλλίᾳ ἀνεδείχθη, εἰς τὴν Γαλλίαν μὲν βεβαίως θὰ ὀφείλῃ τὴν φήμην της, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν **Γαβριέλλαν Κράους** ἀναντιρρήτως θὰ ὀφείλῃ τὸ Γαλλικὸν Μελοδράμα μέρος τῆς δόξης του.

Ἡ **Γαβριέλλα Κράους** ἐγεννήθη ἐν Βιέννῃ τῇ 24 μαρτίου 1842. Εὐθὺς δ' ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας διετρανώθη ἐν αὐτῇ ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσις της. Ἐξάετης ἐγίνωσκε νὰ ᾄδῃ, καὶ νὰ ᾄδῃ οὕτως, ὥστε νὰ ἐκπλήσῃ τοὺς ἀκούοντας αὐτήν. Τὸ δὲ μᾶλλον ἄξιον

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΚΡΑΟΥΣ

σημειώσεως εἶνε, ὅτι ἡ νεαρὰ καλλιτέχνις δὲν ἠρέσκετο εἰς ἐλαφρὰ μουσικὰ ἔργα, ἐφ' ᾧ καὶ ἐτόλμησεν — αὕτη εἶνε ἡ κατάλληλος λέξις — νὰ μαθητεύσῃ παρὰ τῷ Haydn.

Καὶ ἐξεπλήσσετό τις ὅσον καὶ ἐμαγεύετο, ἀκούων αὐτὴν νὰ ψάλλῃ μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας τὴν ὑψηλὴν σύνθεσιν τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ «τὴν Ἀριάδνην ἐν Νάξῳ».

Δεκαπενταετίας μόλις εἰσηλθεν εἰς τὸ Ὠδεῖον τῆς Βιέννης, ἐν ᾧ ἐπεδόθη οὐχὶ πλέον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ὠδικῆς, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τῆς ἀρμονίας. Καὶ ἡ ἐξοχος αὕτη αἰδοῦς ἐγένετο ἐξοχος τῆς μουσικῆς γνῶστis, ὅπερ εἶνε σπουδαιότερον ἢ ὅσον τις φαντάζεται.

Ἐν ἔτει 1860 ἀνεδείχθη ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ Μελοδράματι, ὑποδυθεῖσα τὸ μέρος τῆς «Μαθίλδης» ἐν τῷ «Γουλιέλμῳ Τέλλῳ». Φιλοτιμουμένη δὲ ν' ἀναδειχθῇ καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Μελοδράματος ἐν Παρισίοις καὶ ἀσκουμένη πρὸς τοῦτο, κατῴρθωσεν ἐν τέλει νὰ ὑποδυθῇ θαυμασίως τὴν Βέρθαν ἐν τῷ «Προφήτῃ», τὴν Ἀλίκη ἐν τῷ «Ροβέρτῳ τῷ Διαβόλῳ», τὴν Καμένα ἐν τῷ «Μαγευμένον Αὐλόν», τὴν Ἀγάθην ἐν τῷ «Freyschut», τὴν Βαλεντίνα ἐν τῷ «Οὐγενότους», τὴν Ἐλεονώρα ἐν τῷ «Τροβατόρε» καὶ αὐτὴν ἐπι τὴν Ἄννα ἐν τῷ «Λευκὴν Κυρίαν».

Προσῆνεγκεν ἐπίσης τὸ τάλαντόν της, ὅπως συμβάλῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἀρίστου ἔργου τοῦ Βάγνερ καὶ ἔψαλε τὴν Ἐλισάβετ τοῦ Lohengrin, ἡ δὲ ἐξαισία φωνὴ τῆς ἐθριάμβευσεν, ὡς βεβαιούσι, καὶ ὑφέτε τὴν εἰς τὴν μουσικὴν τοῦ γερμανοῦ μουσουργοῦ ἀπνευμωμένην πολὺκροτον φῆμην.

Ὠφείλεν ὅμως νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους καὶ ἦλθεν ὄντως, παρουσιασθεῖσα κατὰ πρῶτον εἰς τὸ κοινὸν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἰταλικοῦ Θεάτρου. Ἐψαλε τὸ «Χαῖρε, Μαρία» τοῦ Σούμπερ, τεμάχια ἐκ τοῦ «Stabat» τοῦ Ροσσίνι, καὶ εἶτα ὡς Ἐλεονώρα εἰς τὸν «Τροβατόρε». Ἡ ἐπιτυχία της ἐν τῷ μελοδράματι τούτῳ ὑπῆρξε μεγίστη, προξενήσασα βαθεῖαν αἴσθησιν εἰς τὸν μουσικὸν κόσμον.

Ἡ **Γαβριέλλα Κράους** δὲν εἶχε προπαρασκευάσει περὶ ἑαυτὴν τὸν πάταγον, ὃν συνήθως ἐγείρουσιν οἱ ἔχοντες μὲν αὐτοῦ ἀνάγκην στερούμενοι ὅμως τῆς πρὸς τοῦτο ἀξίας ὅπως ἀναδειχθῶσιν· αὕτη ἠρκέσθη ν' ἀναδειχθῇ διὰ τῆς ἀξίας της, καὶ ὄντως αὕτη δὲν ἐβράδυνε νὰ τῇ περιάψῃ περιφανεῖς θριάμβους.

Τὴν ἐζήτησεν εἶτα τὸ Μελοδράμα καὶ ἔκλεισε συμφωνίας ὅπως ψάλλῃ καὶ ἐν αὐτῷ πρώτῃ δ' αὕτη ἐνεκαίνισε τὰς παραστάσεις αὐτοῦ ἐν τῇ νῆα τοῦ αἰθοῦσι, ὑποκριθεῖσα τὴν Ραχήλ ἐν τῇ «Ἰουδαίᾳ». Βραδύτερον ἐδημιούργησεν αὕτη πρώτῃ διὰ δυνάμειος ὅλως ἰδιοφυοῦς τὸν χαρακτήρα τῆς «Ἰωάννας Δ' Ἀρκ» τοῦ Mermet, ἠδδοκίμησε δ' ἐξίσου καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ὠδείου εἰς τὴν «Ἰουδαίαν», τοὺς «Οὐγενότους», τὴν «Ἀφρικανίδα», τὸν «Δὸν Ζουάν» καὶ τελευταῖον τὸν παρελθόντα χειμῶνα εἰς τὸν «Φαῦστον».

Ἐδημιούργησεν ἐπίσης μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας τὸν κυριώτατον χαρακτήρα ἐν τῷ «Tribut de Zamora» τοῦ Γκουνῶ, ἐκάστη δὲ τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐμφανισῶν της ἐσημειώθη διὰ περικλεῶν θριάμβων. Ἦρεν ἐπιφανεστάτην ἐπίσης ἐπιτυχίαν εἰς τὴν «Σαπφῶ» τοῦ Γκουνῶ καὶ εἶνε βέβαιον, ὅτι δὲν θὰ εἶνε αὕτη ἡ τελευταία.

« ΔΕΝ Σ' ΑΓΑΠΩ ! ! »

Λυοίκομος, περικαλλής, ἐνθέως μειδιῶσα
Σφαδάζει εἰς τοῦ φίλου της τὴν πάλλουσαν ἀγκάλην,
Κ' εἰς φίλημα πυρίπνοον τὰ χεῖλη προσκολλῶσα
Εἰς ὑπερτέραν ὑπαρξιν μεταραιοῦται, ἄλλην.

Εἶνε ὑψίστη ἡ στιγμή καὶ πλήρης μυστηρίου,
Ὅτε δυὰς ὑπάρξεων τὸν ἔρωτα λατρεύει.
Ὁ οὐρανὸς τὴν εὐλογεῖ μετὰ παλμοῦ μυχίου·
Εἶν' αἶνος πρὸς τὸν Πλαστοργόν, εἶνε τοῦ Πόνου χλεύη.

Τὸ σύμπαν ἐγκολπούμενος ἐκεῖνος ἐν ἐκείνῃ
—Μὲ ἀγαπᾷς; τὴν ἔρωτᾷ περιπαθῶς καὶ τρέμων,
Καὶ αὕτη εἰς τὸ σπῆθος τοῦ ἐνῶ ἠδέως κλίνει
—«Δὲν σ' ἀγαπῶ τῷ ἀπαντᾷ· ἐγγύς σου εἶμ' εὐδαίμων !

«Δὲν σ' ἀγαπῶ· οὐδ' ἐννοῶ ἀγάπην τί καλοῦσιν·
Τοῦ ἔρωτος ἡ ἄκανθα ἐντός μου δὲν ἠδέθη.
Μακρὰν σου πλὴν ἀδημονῶ, τὰ πάντα μ' ἐνοχλοῦσιν,
εὐδαιμονίαν μὲ κερνᾷ πλησίον σου ἡ λήθη ! »

«Δὲν σ' ἀγαπῶ, νὰ εὐτυχῆς πλὴν θέλω αἰωνίως·
Ἄλλὰ δὲν θέλω, ὡ ποτέ, νὰ ἀγαπήσῃς ἄλλην.
Δὲν σ' ἀγαπῶ· ἀλλὰ τὸ πρὶν μ' ἐπίεζεν ὁ βίος,
Νῦν θέλω μετὰ σοῦ νὰ ζῶ καὶ ν' ἀποθάνω πάλιν ! »

Παρθένος τέως τὴν ψυχὴν, δὲν ἐννοεῖ ἄκομα
Ὅτι ἐρᾶται ἀληθῶς, ὅτι ἐρᾶται πλέον.
Καὶ ἡ αὐγὴ ἀνέτειλεν εἰς τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα,
Ἄλλὰ ὁ ψίθυρος χωρεῖ ἄκομα τῶν χειλέων ! ...

ΑΔ. ΜΑΥΡΕΙΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς περὶ τῶν χερσαίων τειχῶν τῆς Ἀμμοχώστου ὑπὸ ἱστορικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν ἐποψὴν ἡμετέρας μελέτης ἀναγνωσθεῖσης ἐν τῷ ἐν Κων]πόλει Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ ἐπανελθῶν ἐκ Κων]πόλεως ἐπεδόθη καὶ αὐθις μετὰ τοῦ ἡμετέρου ἀξιοτίμου συγγενοῦς κ. Ἀλεξ. Ἡλιάδου πρὸς καταμέτρησιν τῆς περιμέτρου τῶν χερσαίων τειχῶν καὶ ἐντελεστέραν ἐξακριβῶσιν αὐτῶν συνεργασθέντες οὖν ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ πολλῶν μόχθων καὶ δαπάνῃν οὐ σμικρὰν κατωρθώσαμεν νὰ σχηματίσωμεν τάδε :

α.) τὸν Ἀρχαιολογικὸν χάρτην τῶν χερσαίων τειχῶν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ εἰσέτι σωζομένων περικαλλῶν οἰκοδομῶν, ναῶν καὶ λειψάνων,

β.) ἰχνογραφῆσαμεν σκιαγραφικῶς τε καὶ προοπτικῶς τὴν πρὸς Ξηρὰν Πύλιν μετὰ τῶν παραπλεύρων Τειχῶν Ἀμμοχώστου καὶ Προμαχῶνος τουρκιστὶ Ἄκ-κουλέ,

γ.) τὰ Τείχη Νικολάου τοῦ Φοσκαρίνου ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ λιμένος τῆς Ἀμμοχώστου τουρκιστὶ Ἰτζ-καλέ,

δ.) τὴν πρὸς Θάλασσαν Πύλιν τῆς Ἀμμοχώστου, ἐ.) ἀντεγράψαμεν πιστῶς τὰς ἐπιγραφάς, ἧτοι τὴν πρὸς τὴν ἐξῶθεν τῆς μεσημβρινῆς στήλης τοῦ ναοῦ τῆς Ἄγ.